

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΜΟΥ



I
Μά ο έρωτάς της ό ναπολιτά- νικος, ήσανε πιερωτός ήλιος με- σημεριάνικος. Και γεμάτος άφι- λοκέρδεια κι' αυτοθυσία. Μ' ένα τίποτε, μ' ένα μπουκετάκι μενε- ξέδες, μ' ένα λογάκι, γινόταν εύ- τυλιμένη και με τό τίποτε τά δάκρυα τρέχανε στά μά- γουλα της. Μ' αυτή πρωτογνώρισα την αγάπη στην κλα- σική μορφή τού πάθους. Κάθε μέρα, αναζητούσε σά νάτανε ή πρώτη. Και ποτέ δε μ' είχε άνατά κοντά της. Κάμποσες φορές είχα κοντυνένη γι' αυτήν. Τά οικονομικά μου μέσα δε μου έπέτρεπαν να την τραβήσω από τη δουλειά της, Πήγαινα και την έπαιρνα. Και πολλές φορές δέχτηκα έτιμώσεις. Όταν μιά νύχτα πληγώθηκα την είδα να γονατίζει μπροστά μου και να κλαίει σά μικρό παιδί. Τον ίδιο καιρό με περιέμενε μιά αισθηματική περιπέτεια πολύ διαφορε- τική. Θύμα της φήμης, μιά άθηναία κυρία ζήτησε να με γνωρίση από κοντά. Ένα βράδυ που έργαζόμουν στην εφημερίδα φίλος δικηγόρος και πολιτευόμενος ήρθε και με πήρε λέγοντας :

— Θάρθης, όπως βρίζοσαι αυτή την ώρα, να πάμε στην κ. Μ... Μου έπε να σ' απαγάγω. Δέ θα είνε παρά μιά κυρία κι' έγώ.
Μου άναποδογίρουν όδες τις άντιρροήσεις. Τό σπίτι ήσανε στο Κολωναί—ένα από τά τρία-τέσσερα σαλόνια της. Άθήνας τού καιρού που δέχονταν άρχοντικά και πούνοσες από πνεύμα. Η κυρία, όμοιο- φιά όνομαστή της έποχης της. Ήτανε μεγάλο πανηγύρι, για τά μάτια μου, ή στιγμή που την πρωανατίκισα. Ήτανε σάν πριγκηπέσσα, βγαλ- μένη άπ' τό πινέλο τού Βελάσquez. Μορφή γεμάτη φώς, ένα όβάλ περι- φρημο, δέγμα λευκό και διάφανο, μέτωπο φεγγαρό, γαλήνιο, φωτιστο- φαινωμέν με καστανά μαλλιά, όλόσιπυλα, χωρίστρα, που περνούσε από πάνω που την έδενα ένα βελουδάκι έβέβε σαού- ρο. Τό ίδιο χρώμα ήτανε κι' ή τριαντάφυ της, που δειχνε τον χρώμα της λαϊμό δέκα φορές πύ ά- σπρον. Ο μπόστος της, άφρονος κι' όσώσσο έλα- φρός, έβγαινε σάν μπουκέτο από τό βάσο των λα- γώνων. Τό πόδι της θύαμα, τό χέρι της ποίημα. Και μιά έκφραση, περιεργή, μίγμα άπόροστο παιδιά- στικης άγνότητος και πληροφρονημένου αισθησιασμού, που άπεροφωτένο σ' ένα στόμα με χείλη σαρκω- μένα και όργα.

Ήταν ό τύπος της grande dame, που γνώριζα για πρώτη φορά. Μπερδεύτηκα πολύ, άμα πλησίασα να της φιλήσω τό χέρι, που με τά πόδια νυχάκια θύμισε περισσότερο, ζαλιστήκα τόσο που παρά λίγο να την πώ κυρία, αντί κυρία, σάν ένα νύ που άναφέρει κάπου ό Σταντάλ, σ' άνάλογη περίσταση. Έδειχνε μεγάλο ένδιαφέρον για την τέχνη, για τά γράμματα και για τό θέατρο, τό δικό μας και τό ξένο. Έδειξε και για μένα. Με δέχτηκε με άπλότητα, έγκαρδιό- τητα και καλωσύνη. Μουδωσε, με πολλή φινέτσα, θέματα που μπορούσα να μιλήσω, έλαμε κάθε τρόπο να μ' εκκολώνη να νικήσω την δειλία μου... Έτόλος με κράτησε στο τραπέζι. Όταν περνούσαμε από τό σα- λόνι στην τραπεζαρία, άκουσα τη φίλη της—ή μόνη καλεσμένη της βραδυάς με τον άντρα της—να της λέη για μένα :

— Χαριτωμένο παιδί !
Με κολάκεψε βαθειά, ότι άρεσα. Στο τραπέζι με είχε βάλει σά δεξιά της. Κι' από ένα κρυψάλλιο μπουζάλι τού πολυτελεστάτου σεβ- βίσιου της με κερνούσε ορεόλια. Στό σπίτι της πύανε άλλα κρυψά. μιά την είχε πάρει έπίτηδες για μένα. Είχε πληροφρονη ή πώ; τό τρα- βόλοσ γενναία σά ταβερνάκια. Κι' δέν ήσαν ή πληροφροή της καθόλου άνακριβείς, Έτοχό που μεζουρνούσε ό Πατριάταινας; κι' ό Πορφύρας, και πύ φιλολογία και ταβέρνα ήγαινα άτόλυτα μαζί. Στις ταβέρνες της Πλάκας και της Άγυρας; γινόταν ή καθημερινή και άτέλειμη προφορική κριτική των έλαχίστων έργων; πούβριαναν. Έξεί καθιερώνοντο τά καινούργια τάματα κι' έζει, στωκ καινούξ τού τα- γάρου και τού μεθυσίου, έπαιρνε ό νέος την...καλλιτεχνική μόρφοσι τού. Αυτό δέν άρεσε καθόλου της κυρίας. Δέν της άρεσαν κι' άρθρα κι' ά- κούρηται μαλλιά, ή φιλοτέχν γραβίτες, τά ξενόγεια και τί κρυψά. Μουδωσε να τό καταλάβω με πύλο τρόπο, μ' όλη τη δυνατή λεκτί- οτητα. Έφωνα τά μσανόγια :

— Νά έξερτε, μου έπτε, καθώς μουδίνε τό χέρι σην πύρτα, ότι τό πύατο σας είνε πάντα στο τραπέζι μας και σά; περιμένει.
Ήμωσαν στωδς ούρανοσ και σά τάγματα μαζί, άμα έδεικνισ πίσω μου ή πόρτα της. Τρελλός γι' αυτή την όρραία κυρία, πύκανε σά λου- λούδι θερμοκοιτίου—για πρώτη φορά άντίκρυσα από κοντά τέτοια λουλουδία—και δυστυχής, άπειρα δυστυχής, για την τερπύσαν άτύ- σπασι που με χρώριζε από τό περιβάλλον της. Κατά βάθος δέν ήξερα κι' έγώ ό ίδιος τί γύρευε: Γιατί άν δέν ήτανε σ' αυτό τό περιβάλλον,

πώς θα μπορούσε να προσθέτη στην όμορ- φιά της όλη τη χαρά της φροντισμένης γυ- ναικίας κι' όλη την ά- βρότητα των τρόπων, τη φινέτσα και τη σοφία της άνώτερης ζωής, που με τραβούσε και με μεθούσε; Όσώσσο με στεχωροούσαν ή πολυτέλειες που την τραγύριζαν, ή δεξιόσεις που χανόμουν σ' αυτές, σι τρόποι και τό ύφος, που δέν μπορούσα να προσεγγιστώ εύκολα, τό σεοβρίσματα από βαλέςδες άφογα στυλαρισμένους, που με ύποχρύναν, χωρίς να θέλουν, να προσέξω έξαιρετικά πως να παίρνω τό φαγητό άπ' τις πιατέλες. Ήτανε στιγμές, που θάθελα ν' άνοιξη τό παρκετό να με καταπιή. Έλεγα μέσα μου: «Δέν έχω καμιά δουλειά, σ' αυτό τό σπίτι». Κι' άποφάσιζα να μνή ξαναπατήσω. Μά σε λίγο εύρισκα πώς είχα κάποια δουλειά πολύ σπουδαία: Νά είμαι, όσο μπορούσα περισσότερο, στη συντροφιά αυτής της κυρίας, που ήσαν από τις μεγα- λύτερες χαρές της ζωής μου. Κι' άς ήταν να ύποφέρω τά χειρότερα βασανιστήρια.

Η ζωή μου είχε γίνει, αυτό τον καιρό, σωστή έπιφολλίδα: Έ- φρευα από τό σαλόνι με τη ζεστασιά, τούς βαρύτιμους τάπητες, τά λουλουδία, τη κομηνή κουβέντα, τό πύλο θελατικό φλέγτ, που θα μπορού- να όνειρευτώ και βρισκόμουν σε λίγο στην κρύα και γυμνή καμαρούλα της Άντας, που τά είχε μωρστή και ζήλευε άρχια. Μιά μέρα ήρθε τό μοιραίο: Βοήκη στη τσέπη μου, ένα γραμμα της κυ- ρίας, μιά πρόσκληση ός τοσί. Χύθηκε άπάνω μου, σά γάτα, που τη περιορίζετε σ' ένα δωμάτιο και τη κτυπάτε με κημιοτάι: Με τά νύ- χια και με βροσιές ναπολιτάινες, που δέν καταλά- βιαντα μισή λέξη. Μου νύχισσε όλο τό πρόσωπο, ούλο- μιλίζοντας και κλαίγοντας. Γυναικοθήελλα, που δε θυμάμαι όνομα. Αναγκάστηκα να μείνω μέσα όσωπο να φύγων οι νυχτιές από τό πρόσωπό μου. Άπό κείνη τη στιγμή κατάλαβα πως θα κινδύνενα μαζί της. Κι' άποφάσιζα ν' άραιώσω με διάφορες προφάσεις να ή έβλετο στανιόστερο. Όσώσσο ή άπουσία μου από τό σαλόνι, που ήμουνά τόσο τακτικός, παρατηρήθηκε. Τά μπάλωσα όπως μπορούσα. Είπα, ότι έργαζα καινούργιο έργο. Και δέν ήτανε ψέμασμα. Είχα άρχισει τό «Κόκκινο Πουάκιμο». Την ύπόθεσι την είχα πάρει από τό...δαστονομικό δελτίο. Ένας έγγάτης είχε συνά- τωση τη γυναίκα του, που τον άπατούσε με ένα σκα- δελφό του. Έγγραφα τη νύχτα, χωρίς κανένος είδους άποκρυπτική, ή άτόλυτον άυθορημητισμό. Η κυρία και τό περιβάλλον της με ρωτούσανε, παρακλουδούσανε την έργασία μου. Η έπίδρασι της κυρίας άπάνω μου είχε άρχισει να γίνεται αισθητή. Έπαυσα ν' ά- μελώ τό έξωτερικό μου σάν πριν. Άρχισα να ντύνομαι, προσέχω κάπως τά κολάρα μου, τις γραβίτες μου' έβριθασα μάλιστα να κουρέψω και τά μαλλιά μου' κάπως άνθρωπινά, να μνήνευτικό και νάτινο λιγώτερο. Ή μεταβολή αυτή κολάκεψε πολύ την κυρία. Έβλεπα ζωγραφισμένη στο πρόσωπό της την ικανοποίησι, όσο προχωρούσα στο διατύγιο με τη μπόεμηκη ζωή. Έ- λαμπε από χαρά τό βράδυ, που στο σαλόνι της, περι-



ποιημένο και σουλοτιασμένο, σάν άνδρωτος, διάβασα, σε κύκλο από κοσμικές κυρίες, κυρίως; κι' άνδρωτους της έπιστήμης και τού πνεύματος, τό καινούργιο μου έργο. Με χειροφρονησαν με ειλικρινεία κι' ένθουσιασμό. Πτε δε θα ξεράσω αυτό τό ζεστό ένδιαφέρον της, που μουδινε φεραύ. Η καρδιά μου πλημμυρίζε από ευγνωμοσύνη κίθε φορά που θυμάμαι τέτοιες στιγμές. Μά τό ζήτημα δέν ήταν αυτό για μένα: Ήτανε άτάνα από κίθε είδους «φιλολογία»: Μ' άγαπούσε; Κι' ό; πύ όση είσι; Αλλά τό δυδ έρωσική μου με βρισάνειαν. Μετά πολ- λην καιρό, άφησε να καταλήξη κείνη γνωμμία, ότι με είχε αγαθήσει. Μι' ότι της είχα φερθή άσχημα. Ό, όθε μου! Άσφαλώς θα φέρθηκα πύλο άσχημα. Άς έξηγήσω όλο; τό φέρυσό μου, ύπερ' από τόσα χρώμα. Σ' αδην ήσαν άτιλή άρέσεια σ' έμένα παθός. Όσο; άγα- πία; θα θύει όλα. Πιν άτιρωτίσιν να κίλω άπόσ που λέγεσαι και ήσαν «άσχηλο φέρυσμο» τά μέτρητα όλα: Ότι δέχονταν ν' άφήση άν- τρα και παιδί και νάβη μαζί μου; Ό' άφηρούσε τό σανάλο; Σ' αυ- τέξ τις έρωσικές ή άτίρητη δίδηγε μια κίτσα σιγαρή: Μά πρό- τας; να πύω να στρώξισι στη Γερμανία μ' έξοδί της; μ' άνοιξε τά μέτια: Πιρξέταις κι' έντελειόσιν—ό όλο; πούδινε σάν έκού της. Υπέφερε πολύ. Φυβόλυσα τον έκού μου. Μίσα μου μωρόγεις μιά τριτομια, πούτρεμα μνή ξεσέτιση και με παρτύρη σε τραγικές λύσεις. Αισθανόμουν, ότι πτε δε θάβινε στις έρωσικές μου τις άποφάσεις που λαχαρούσα. Θύμινε σά κίλωια πλάισια τού φλέγτ.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕ Σ : Η συνέχεια.